

TVOŘENÍ KŘESŤANSKÉ OSOBNOSTI.

Na Všeobecné křesťanské konferenci o životě a díle v Stockholmu měl zesnulý br. patriarcha v sekci o křesťanské výchově dne 27. srpna 1925 referát na thema uvedené v nadpise. Referát, patrně podle stenografického záznamu, je otištěn v obsáhlé úřední zprávě o konferenci a jde s ní do celého světa. Jeho první český nástin byl otištěn v Č. Zápase z r. 1925, v č. 38., ale ve znění poněkud jiném, než jak byl přednesen. Proto přinášíme překlad úředního znění a to tím spíše, že pokládáme za významné slyšeti tato slova k druhému výročí smrti toho, který je pronesl.

Tvoření křesťanské osobnosti předpokládá, myslím, jednu podmínku, totiž upřímnost v stanovení cíle.

V duchovní oblasti znamená upřímnost v stanovení cíle ztotožnění vlastní osobnosti s ideály, které duše odkryla a poznala.

Osobnost, které schází tato upřímnost v stanovení cíle, není vůbec žádnou osobností.

Pokud pak týče se mne a společnosti, kterou zastupuji, my jsme založili před 5 lety novou Československou církev. Mezi církvemi jsme nejmladší. Náš počet stoupl od té doby na 800.000 duší a rosteme dále měsíc od měsíce.

Když jsme svou společnost organizovali, prohlásili jsme, co věříme a co nevěříme; to znamená: co po třistaletém duchovním útisku, který byl vykonáván ve jménu Kristově, jako svou víru přijmouti můžeme a co ne.

Někteří nám vytykají, že prý nejsme vůbec žádní křesťané, jiní říkají, že se v své nauce neshodujeme s tak zvaným historickým křesťanstvím.

Co se prvé vytky týče, tedy toužíme po tom, státi se skutečnými křesťany v nemějším stupni než každý z vás.

Jsem jist, že v tomto hnutí dochází výrazu velké probuzení opravdové a upřímné osobnosti. Dalecí toho, býti již dokonalými, usilujeme o to, dokonalosti dosáhnouti (srv. Fil. 3, 12) a jsme ochotni podřídit se jejím požadavkům a dokonce pro toto své úsilí trpěti.

Minulá generace, zdá se mi, stavěla tak, že na sebe hromadila obrovské balvany, které byly spojovány asfaltem. My dáváme přednost tomu, pracovati s malými cihlami a maloučkými zrnky písku jednotlivých lidí, při čemž drží všecko pohromadě vnitřní spjitostí. Ano, věříme v církev, která je jednotna osobním přesvědčením a pokládáme to za lepší než všecko ostatní. Nevěříme, že pevnost a trvalost může býti prostě zajištěna těžkým, massivním materiálem.

Co se pak týče těch, kteří jsou ochotni pochybovati o našem stanovisku k historickým hodnotám křesťanství, tedy máme za to, že jediným zkušebním kamenem pro křesťanskost je způsob

života následovníků Kristových, zatím co křesťanství, jaké vidíme, se často ani nepokouší následovat Krista, Syna člověka. My se své strany vidíme mnohé z velikosti Kristovy ztělesněno v Janu Husovi. Nemůžeme zapomenout, co on žádal od křesťana: „Proto, věřící křesťane, hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti!“ — Veritas vincit — nechť zůstane navždy naším heslem.

Svým odpůrcům Hus odpovídal, že je hotov přisvědčiti jejich požadavkům, podaří-li se jim přesvědčiti jej.

To byla naše reformace před pěti sty léty.

Po staletích boje následovali jsme Jana Husa a následující ho, následujeme i Ježíše Krista. Budujeme církev, která je založena na svobodě svědomí a osobního přesvědčení, v souhlase s pravdou, prokázanou vědou; a chceme býti upřímní v theorii i v praxi. Krácejíce vpřed, stojíme pod břemenem staletého boje za pravdu.

Naše konference se schází, aby buďovala opět církev celého světa. Avšak v naší zemi hlásají římsko-katoličtí biskupové právě nyní, že jediný Řím zastupuje křesťanství; prohlašují také, že Hus, první mučedník novodobé reformace, který nám tolik dal a nám ještě tolik dá, jako předchůdce reformace musí býti pokládán za nepřitele křesťanství a že bolševismus musí býti považován za plod reformace.

Naše konference se zasazuje o svobodu. Táže se: je ochotna, bude-li potřeba, bránit jednoho z členů, z nichž se skládá?

My však také cítíme, že dobru se pomáhá lépe tím, když Boha milujeme, než tím, když máme před ním hrůzu.

Nenávisť k římsko-katolické církvi je nás daleka; avšak trváme na zajištění křesťanské osobnosti.

Naším jediným cílem je, státi se dobrými a v dobru státi se silnými k tomu, abychom dílu božím na tomto světě sloužili obětí svého života.

Kvasnica:

MODERNÍ ÚTVAR NÁBOŽENSKÝ.

Útvary lidské společnosti bývají závislé na potřebách, které je zplodily, na kulturním prostředí, z kterého vyrostly i na duševním usměrnění těch, kterými žijí.

Chceme-li zkoumati poměr útvaru náboženského k době, odezříme zatím od otázky, může-li v naší době vzniknout nový útvar, a vyšetříme, jaký by měl býti, kdyby vznikl.

Náboženské poměry lidstva předpokládáme v jádru vždy stejné: podklad psychologicky působivý mravního snažení člověka. Avšak ačkoli se nemění podstata duše a co na ni může půso-